

RUSIJOS FEDERACIJOS EKONOMINĖ RAIDA 2009 M. SAUSIO – RUGPJŪČIO MĖNESIAIS

(trumpa apžvalga remiantis Rusijos Federacijos ekonominės plėtros ministerijos duomenimis)

Preliminariais Rusijos ekonominės plėtros ministerijos vertinimais šalies BVP per sausio – rugpjūčio mėnesius, lyginant su tuo pačiu 2008 metų laikotarpiu, sumažėjo 10,2 procento (rugpjūtį, lyginant su 2008 m. rugpjūčio mėnesiu – 10,5%). Tolesnis ekonomikos traukimas pirmiausiai nulemtas vidaus vartojimo smukimo, kurio nekompensavo ūgtelėjęs eksportas (importas muko toliau). Atmetant sezoninę įtaką, BVP rugpjūtį liko liepos lygyje.

Per sausio – rugpjūčio mėnesius, lyginant su tokiu pačiu 2008 metų laikotarpiu, pramoninės produkcijos pagaminta 14% mažiau, o lyginant abiejų metų rugpjūčio mėnesių rodiklius, smukimas siekė 12,6 procento (liepos mėn. – 10,8%, birželio mėn. – 12,1%). Kaip ir anksčiau, didžiausias nuosmukis stebimas apdirbamosios pramonės sektoriuje - gamyba rugpjūtį, lyginant su tuo pačiu mėnesiu prieš metus, sumažėjo 16,8 procento, o pagal pirmųjų aštuonių šių metų mėnesių rodiklius nuosmukis, lyginant su atitinkamu 2008 metų laikotarpiu, siekia 19,8 procento. Labiausiai per pirmuosius aštuonis metų mėnesius, lyginant su tuo pačiu 2008 m. laikotarpiu, sumažėjusi mašinų ir įrengimų gamyba (66,9%), transporto priemonių ir įrangos gamyba (58,6%), elektros įrengimų, elektronikos ir optikos gaminių gamyba (63%). Santykinai nedaug dėl krizės nukentėjusi naudingųjų iškasenų gavyba - skaičiuojant nuo metų pradžios, nuosmukis per aštuonis mėnesius sudaro 3,2% lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, elektros energijos, vandens ir dujų gamyba ir paskirstymas smukusi 6,6 procento.

Per sausio – rugpjūčio mėnesius investicijos į pagrindinį kapitalą, lyginant su 2008 metų tokiu pačiu laikotarpiu, sumažėjo 18,9 procento, o lyginant 2009 m. rugpjūtį su 2008 m. tuo pačiu mėnesiu – 19,4%. Investicijos į statybas, lyginant pirmuosius aštuonis metų mėnesius su atitinkamu 2008 metų laikotarpiu, sumažėjo 18,5 procento, palyginus rugpjūčio rodiklius su tuo pačiu mėnesiu prieš metus – 15,5%. Nors rugpjūtį priduta eksploatuoti 3,4% mažiau gyvenamojo būsto ploto, nei liepą, tai 4,2 procento daugiau, nei 2008 metų rugpjūtį, o ir per visus aštuonis pirmuosius metų mėnesius baigto statyti būsto plotas 1,2 procento lenkia 2008 metų to paties laikotarpio rodiklius.

Antrą mėnesį iš eilės fiksuojamas žemės ūkio produkcijos gamybos smukimas – nuosmukis per aštuonis mėnesius nuo metų pradžios, palyginus su atitinkamu 2008 m. laikotarpiu, sudaro 3,7 procento (lyginant abiejų metų rugpjūčių rodiklius - 12,6 procento).

Rugpjūtį toliau mažėjo gyventojų realios disponuojamos pajamos ir realus darbo užmokestis. Lyginant su 2008 metų rugpjūčiu, realios disponuojamos pajamos smuko 6,8%, o per sausio-rugpjūčio mėnesius – 0,7 procento, lyginant su tokiu pačiu 2008 metų laikotarpiu, realus darbo užmokestis sumažėjo atitinkamai 5,6% ir 3,3%. Kita vertus, per mėnesį darbdavių įsiskolinimas išmokant darbo užmokestį sumažėjo 14,2 procento iki 5557 milijonų rublių 2009-09-01.

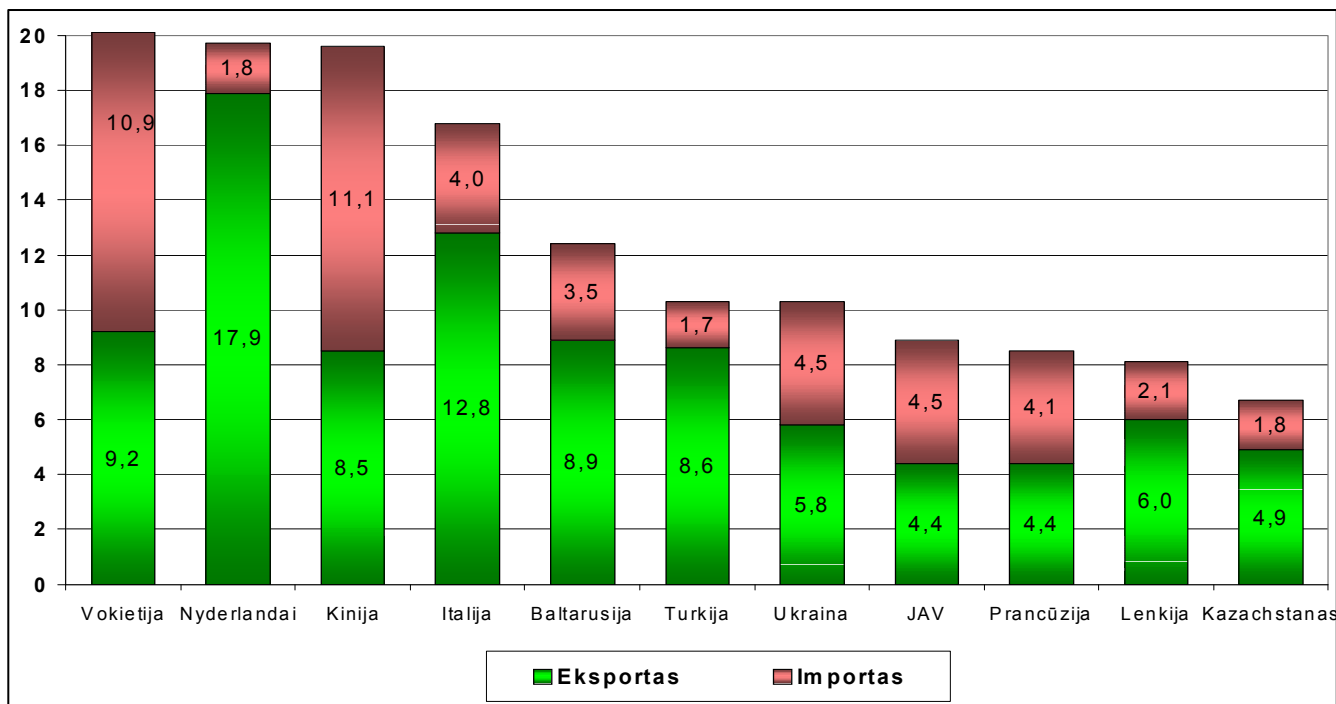
Rugpjūtį mažmeninės prekybos apyvarta, lyginant su tuo pačiu mėnesiu prieš metus, buvo mažesnė 9,8 procento, mokamų paslaugų gyventojams suteikta 3,2% mažiau (nuosmukis per sausio-rugpjūčio mėnesius sudarė atitinkamai 4,7% ir 3,5% lyginant su tokiu pačiu laikotarpiu 2008), kita vertus, lyginant su praėjusia liepa, fiksuojamas 1,8 procento (0,1% atmetant sezoninį ir kalendorinį faktorius) augimas. Ženkliai sumažėjo gyventojams suteiktų paskolų portfelis – per 2008 metus išaugęs 1,35 karto iki 4017,2 milijardo rublių (2009-01-01), iki 2009 m. rugpjūčio 1 d. jis sumažėjo 8,3% iki 3682,2 mlrd.rub.

Per rugpjūčio mėnesį vartojimo kainos nesikeitė (infliacija 0,0%) procento (per rugpjūtį prieš metus vartojimo kainos augo 0,4 procento). Iš viso nuo metų pradžios vartojimo kainos išaugo 8,1 procento – 1,6 procentinio punkto mažiau, nei per tokį patį laikotarpį prieš metus. Maisto produktai rugpjūtį atpigo 0,9% (pirmiausiai dėl 11 procentų atpigusių sezoninių vaisių ir daržovių), ne maisto prekės brango 0,6%, mokamos paslaugos gyventojams – 0,4%. Infliacija pramonėje rugpjūtį siekė 1,4%, nuo metų pradžios – 13,5%.

Rusijos eksportas 2009 m. rugpjūtį sudarė 28,7 milijardo JAV dolerių (tik 62,8% 2008 m. rugpjūčio eksporto apimties) ir buvo 9,2 procento didesnis, nei 2009 m. liepą. Iš viso nuo metų pradžios eksportuota prekių už 180,9 milijardo JAV dolerių – 45,1 procento mažiau, nei per tokį patį laikotarpį prieš metus. Importas rugpjūtį sudarė 15,6 milijardų JAV dolerių (42,3 procento mažiau, nei 2008 m. rugpjūtį, ir 3% mažiau, nei 2009 m. liepą), nuo metų pradžios – 114 mlrd. USD (40,4 procento mažiau, nei per pirmuosius aštuonis 2008 metų mėnesius). Labiausiai importe iš „tolimojo užsienio“ šalių rugpjūčio mėnesį, lyginant su rugpjūčio mėnesiu prieš metus, smukęs mašinų apdirbimo pramonės produkcijos (55,7%), chemijos pramonės produkcijos (33,2%), tekstilės gaminių ir avalynės (25,3%), maisto produktų (23,2%) įvežimas.

Teigiamas Rusijos užsienio prekybos per 2009 m. sausį-rugpjūtį balansas sudarė 66,9 mlrd. USD (per tą patį laikotarpį prieš metus – 138,5 mlrd. USD).

Pagrindiniai Rusijos užsienio prekybos partneriai 2009 m. sausio-liepos mėnesiais (įskaitant Baltarusijos duomenis), mlrd. USD

Rusijos Federacijos (įskaitant Baltarusijos Respublikos duomenis) importo rodikliai, 2009/2008 sausio-liepos mėnesiais

Prekės pavadinimas	2008 m. sausis - liepa		2009 m. sausis - liepa		Vertės pokytis 2009 / 2008, %
	Mln. USD	% dalis	Mln. USD	% dalis	
Viso	151548	100,0	85682	100,0	57,4
Maisto produktai ir žemės ūkio žaliavos	19744	13,0	15986	18,7	81,0
Mineraliniai produktai	5058	3,3	1879	2,2	37,2
Chemijos pramonės produkcija, kaučiukas	20201	13,3	14401	16,8	71,3
Tekstilė, jos gaminiai ir avalynė	6266	4,1	5159	6,0	82,3
Metalai ir gaminiai iš jų	10656	7,0	5560	6,5	52,2
Mašinos, įrengimai, transporto priemonės	80178	52,9	36432	42,5	45,4
Kitos prekės	9446	6,2	6264	7,3	66,3

Negalutiniais Rusijos Federacijos finansų ministerijos duomenimis, federalinio biudžeto deficitas per sausio – rugpjūčio mėnesius sudarė 1180,9 milijardo rublių, t.y. 4,8% BVP (per tą patį laikotarpį prieš metus fiksuotas 2347,2 mlrd. rub., t.y., 8,8% BVP proficitas). Biudžeto pajamos per šį laikotarpį sudarė 4427,0 mlrd. rublių (69,1% tokio pat laikotarpio 2008 m. pajamų), išlaidos – 5607,9 mlrd. rublių (138,2% tokio pat laikotarpio 2008 metais išlaidų).

Rusijos tarptautinės aukso ir valiutų atsargos per rugpjūčio mėnesį išaugo 7,6 milijardo JAV dolerių, nors skaičiuojant visus pirmuosius aštuonis šių metų mėnesius fiksuojamas rezervų sumažėjimas 17,5 milijardo JAV dolerių iki 409,599 mlrd. USD. Rezervo fondo likutis 2009-09-01 sudarė 2706,82 milijardo rublių, (2009 m. sausio 1 d. buvo 4027,6 mlrd. rub.), Nacionalinės gerovės fondo - 2863,08 milijardo rublių (2009-01-01 – 2584,5 mlrd. rub.).

Per pirmuosius aštuonis metų mėnesius rublio kursas euro atžvilgiu smuko 9,3 procento (per rugpjūtį – 2,9%), JAV dolerio atžvilgiu – 7,4% (1,3%).

Toliau mažėja bedarbių skaičius. Vasario mėnesį be darbo buvo apie 9,5 procento ekonomiškai aktyvių Rusijos gyventojų (didžiausias rodiklis per paskutinius 5 metus), rugpjūčio pabaigoje – apie 8,1% (apie 6.2 milijono žmonių); oficialiai užimtumo tarnybose užsiregistravę buvo 2,1 milijono žmonių. Kita vertus, toliau išlieka didelis nepilną darbo dieną ar išleistų priverstinių nemokamų atostogų skaičius – jų 2009-09-09 buvo 1,64 milijono.

Svarbiausi ekonominės plėtros rodikliai (procentais lyginant su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu):

	2008		2009	
	rugpjūtis	sausis-rugpjūtis	rugpjūtis	sausis-rugpjūtis
BVP ¹⁾	105,6	107,4	89,5	89,8
Vartojimo kainų indeksas laikotarpio pabaigoje	100,4	109,7	100,0	108,1
Pramoninės gamybos indeksas ²⁾	104,7	105,3	87,4	86,0
Apdirbamoji gamyba ³⁾	106,5	107,6	83,2	80,2
Žemės ūkio gamybos indeksas	116,8	109,0	87,4	96,3
Investicijos į pagrindinį kapitalą	110,1	116,9	80,6 ⁴⁾	81,1 ⁴⁾
Statybos darbų apimtis	106,4	118,2	84,5	81,5
Disponuojamos gyventojų pajamos	107,6	107,1	93,2	99,3
Realus darbo užmokestis	112,1	112,8	94,4 ⁵⁾	96,7 ⁵⁾
Mažmeninės prekybos apyvarta	114,6	115,7	90,2	95,3
Mokamų paslaugų gyventojams apimtys	103,4	105,9	96,8	96,5
Prekių eksportas, mlrd. USD	45,7	329,8	28,7 ¹⁾	180,9 ¹⁾
Prekių importas, mlrd. USD	27,1	191,3	15,6 ¹⁾	114,0 ¹⁾
Vidutinė naftos Urals kaina, USD/barelis	111,5	109,4	72,3	55,3

¹⁾ – Rusijos ekonominės plėtros ministerijos vertinimas.

²⁾ – Agreguotas "Naudingųjų išteklių gavybos", "Apdirbamosios pramonės" ir "Elektros energijos, dujų ir vandens gamybos ir paskirstymo" indeksas, atsižvelgiant į pataisą dėl neformalios veiklos

³⁾ – Atsižvelgiant į pataisą dėl neformalios veiklos

⁴⁾ – Rusijos statistikos tarnybos vertinimais

⁵⁾ – Išankstiniai duomenys